

verslag

Verslag Marktconsultatie Zware bergingen

Omschrijving

Verslag van de marktconsultatie
AT-2026-05 Zware bergingen op Incident
Management-wegen (IM-wegen). Publicatie 6
februari 2026, TenderNed-kenmerk 570665

**Rijkswaterstaat
Programma's, Projecten
en Onderhoud**

Griffioenlaan 2
3526LA Utrecht
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T 088 797 21 11
www.rijkswaterstaat.nl

E-mail

[Aanbestedingsteam-
GWW@rws.nl](mailto:Aanbestedingsteam-GWW@rws.nl)

Datum

30 maart 2026

Bijlage(n)

1

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Voorwaarden van de marktconsultatie	4
3	Marktbevindingen	5
4	Bijlage 1: Opmerkingen en reacties, en beantwoording van vragen	13

**Rijkswaterstaat
Programma's, Projecten
en Onderhoud**

Datum
30 maart 2026

1 Inleiding

Rijkswaterstaat
Programma's, Projecten
en Onderhoud

Datum
30 maart 2026

Op 6 februari 2026 is de schriftelijke marktconsultatie AT 2026 05 Zware bergingen op Incident Management wegen (IM wegen) gepubliceerd op TenderNed. Een eerdere versie van de marktconsultatie, publicatiedatum 5 februari 2026, is op 5 februari ook meteen ingetrokken vanwege een verkeerd geüploade Bijlage 1 antwoordformulier. In de op 6 februari gepubliceerde versie van de marktconsultatie is het marktconsultatiedocument en Bijlage 1 antwoordformulier herzien. *Vraag 8: 'Heeft u nog punten ter aandacht die u mee wilt geven voor een eventuele aanbesteding (beperkingen/belemmeringen)?'* is in de laatste versie komen te vervallen.

Via TenderNed zijn t/m 13 februari 2026 (15.00 uur) in totaal zeven vragen vanuit de markt ontvangen. Deze zijn beantwoord in de Nota van Inlichtingen die op 19 februari 2026 is gepubliceerd. Daarnaast is door een partij bij de aanbestedende dienst een document met opmerkingen ingediend, een aantal partijen hebben een aantal opmerkingen en een aantal vragen geplaatst in hun beantwoording in de *Bijlage 1 – Antwoordformulier*. De reacties hierop en de beantwoording van vragen door de aanbestedende dienst zijn opgenomen in de *Bijlage 1: Opmerkingen en reacties, en beantwoording van vragen* bij dit verslag.

In totaal hebben achttien marktpartijen *Bijlage 1 – Antwoordformulier* ingediend. Eén partij heeft daarbij een verouderde versie van het formulier gebruikt. De reacties uit deze oude versie worden alleen meegenomen voor zover zij overeenkomen met de inhoud van de herziene bijlage. Tijdens de analyse zijn uitsluitend de reacties meegenomen die vóór de sluitingsdatum zijn ontvangen. Na deze sluitingsdatum is er nog één reactie binnengekomen, maar deze is niet in de analyse opgenomen.

Deze marktconsultatie dient om relevante informatie over Zware bergingen op IM-wegen te krijgen. Rijkswaterstaat hecht grote waarde aan de input van marktpartijen en wil deze in een vroegtijdig stadium actief betrekken voordat een voorgenomen aanbesteding van start gaat. Deze informatie kan worden gebruikt voor een voorgenomen aanbesteding.

De aanbestedende dienst zal de marktconsultatie afronden door middel van dit verslag. Dit verslag wordt opgenomen in een voorgenomen aanbesteding. In het verslag zullen de, naar het oordeel van het projectteam, belangrijkste conclusies van de marktconsultatie opgenomen worden. Het verslag bevat de conclusies zoals deze door het projectteam zijn verwoord. In verband met dit verslag zijn de geïnteresseerde marktpartijen uitdrukkelijk gewezen op het volgende:

1. Het verslag wordt meegenomen in een eventuele aanbesteding. Marktpartijen verlenen toestemming aan Rijkswaterstaat om hun beantwoording en andere door hen verstrekte informatie en/of gegevens hiervoor te gebruiken;
2. De beantwoording en andere informatie en/of gegevens zal/zullen geanonimiseerd in het verslag worden opgenomen;
3. (De inhoud van) het verslag is niet in concept afgestemd met geïnteresseerde deelnemende marktpartijen. Dit verslag bevat de conclusies zoals deze door het projectteam van Rijkswaterstaat zijn verwoord. Het verslag behelst de weergave van het projectteam en dit is niet noodzakelijkerwijs gedeeld door de marktpartijen die aan de marktconsultatie mee hebben gedaan.

2 Voorwaarden van de marktconsultatie

**Rijkswaterstaat
Programma's, Projecten
en Onderhoud**

Datum

30 maart 2026

De marktconsultatie wordt gehouden onder de volgende voorwaarden:

- Gezien het vrijblijvende karakter van de marktconsultatie, kunnen er geen rechten ontleend worden aan enige informatie verstrekt in het kader van deze marktconsultatie.
- De deelname is geheel vrijwillig en vrijblijvend.
- Er worden geen vergoedingen gegeven voor gemaakte of te maken kosten, verbonden aan de marktconsultatie.
- Het verslag van deze marktconsultatie zal opgenomen worden in een voorgenomen aanbestedingsprocedure. Er vloeien geen consequenties voort uit de deelname aan de consultatie, ten aanzien van een voorgenomen aanbestedingsprocedure in de toekomst. Er ontstaan geen voorkeursposities of uitsluitingsgronden door deelname aan de consultatie.
- Bij de start van een voorgenomen aanbestedingsprocedure stelt Rijkswaterstaat het verslag van de marktconsultatie voor een ieder beschikbaar om de voorgenomen aanbestedingsprocedure objectief, transparant en non-discriminatoir te kunnen laten verlopen (ter voorkoming van beperking van mededinging voor enige partij).
- Daarnaast is het van belang te weten dat informatie uit deze marktconsultatie kan afwijken van informatie die later in het kader van een voorgenomen aanbesteding wordt verstrekt.
- De marktconsultatie is geen uitnodiging om in te schrijven op een voorgenomen aanbesteding.
- Rijkswaterstaat behoudt zich het recht voor om de planning, zoals in dit document geschetst is, naar eigen inzicht aan te passen en/of het traject van de marktconsultatie geheel of gedeeltelijk te staken.
- Er kunnen op geen enkele wijze rechten worden ontleend aan de ten behoeve van de marktconsultatie verstrekte informatie. Dit geldt zowel voor Rijkswaterstaat als voor de geïnteresseerde marktpartijen.
- De door middel van deze marktconsultatie aan Rijkswaterstaat verstrekte informatie wordt vertrouwelijk behandeld en wordt niet gebruikt voor een ander doel dan het opdoen van marktkennis teneinde tot een kwalitatief beter programma van eisen te komen.
- Door deelname aan deze marktconsultatie verklaart de geïnteresseerde marktpartij akkoord te zijn met alle genoemde voorwaarden.

De meeste marktpartijen willen meedoen aan de nieuwe aanbesteding voor zware berging, omdat het goed past bij hun huidige werk en ervaring. Ze hebben doorgaans voldoende materieel, geschoold personeel en goed ingerichte processen. Eén partij wil pas besluiten na het zien van de eisen. Als grootste risico noemen bedrijven de onvoorspelbaarheid en gevaarlijkheid van zware bergingen. Ook vrezen ze capaciteitsproblemen bij piekbelasting of meerdere incidenten tegelijk. Financiële onzekerheden spelen een grote rol, zoals hoge investeringen zonder gegarandeerde omzet. Veranderende regelgeving en concurrentie van niet-gecertificeerde partijen worden eveneens als risico gezien. Daarnaast worstelen veel bedrijven met personeelstekorten en het opleiden en behouden van vakmensen. Elektrische trucks brengen extra veiligheids- en kennisrisico's met zich mee. Bedrijven beheersen risico's via goed opgeleid personeel, onderhoud, veiligheidsprocedures en flexibele 24/7 inzet. Financiële risico's beperken ze met goede administratie, spreiding van werkzaamheden en samenwerking. Vrijwel alle bedrijven organiseren 24/7 dekking via vaste roosters, piketdiensten en achterwacht. Werk- en rusttijden worden bewaakt via digitale systemen en naleving van wet- en regelgeving. Voor duurzaamheid zetten partijen vooral in op schonere brandstoffen, efficiënter plannen en elektrificatie waar haalbaar. Ze zien kansen in professionalisering, betere ketensamenwerking en digitalisering. Belangrijke wensen voor het contract zijn duidelijkheid, eerlijke vergoedingen en werkbare eisen. Mogelijke belemmeringen zijn te strenge contracteisen, hoge investeringen en beperkte bemensing op bepaalde locaties. Tot slot beschikken de meeste partijen over een digitale handtekening en GVA, of kunnen deze eenvoudig aanvragen.

Per vraag is ook een bevinding opgesteld, waarin de belangrijkste inzichten per vraag uit de marktconsultatie worden weergegeven (zie hieronder):

Vraag 1: Bent u voornemens in te schrijven op de komende aanbesteding voor zware berging? Kunt u toelichten waarom wel of waarom niet?

De overgrote meerderheid van de marktpartijen geeft aan te willen inschrijven op de komende aanbesteding voor zware berging. De respondenten zien een duidelijke aansluiting met hun huidige werkzaamheden en hebben doorgaans al ruime ervaring met zware bergingen op IM-wegen. Veel partijen geven aan dat ze beschikken over het nodige materieel, opgeleid personeel en ingerichte processen, en dat zij de aanbesteding logisch vinden binnen hun bedrijfsvoering. Een partij koppelt hun deelname aan de uiteindelijke eisen en voorwaarden van de aanbesteding.

Uit de reacties komen een aantal terugkerende redenen naar voren:

- Zware berging maakt al jaren onderdeel uit van de dagelijkse bedrijfsactiviteiten.
- Enkele aanbieders zien juist kansen om hun dienstverlening verder te professionaliseren of hun marktpositie in bepaalde regio's te versterken.
- Er is de afgelopen periode geïnvesteerd in materieel, opleidingen en operationele verbeteringen.
- De aanbesteding past bij de regionale dekking van partijen en draagt bij aan korte aanrijtijden.

- Meerdere partijen ervaren de huidige samenwerking met wegbeheerders als positief en willen dit voortzetten.
- Bedrijven zien kansen om hun dienstverlening verder te professionaliseren, onder meer op het gebied van veiligheid, kwaliteit en duurzaamheid.
- Sommige nieuwere of groeiende partijen zien een rol voor zichzelf in regio's waar weinig aanbieders actief zijn.
- De aanbesteding wordt gezien als kans om dienstverlening te versterken of te verbeteren, bijvoorbeeld door professionalisering of regionale dekking.

**Rijkswaterstaat
Programma's, Projecten
en Onderhoud**

Datum
30 maart 2026

Vraag 2: Welke top drie risico's ziet u bij het aangaan van de overeenkomst voor zware berging? Welke maatregelen treft u zelf om deze risico's te beheersen?

De meeste partijen zien als grootste risico dat zware bergingen plaatsvinden in onvoorspelbare en soms gevaarlijke situaties, wat hoge eisen stelt aan veiligheid, personeel en materieel. Ook wordt vaak genoemd dat piekbelasting of gelijktijdige incidenten kan leiden tot capaciteitsproblemen. Veel bedrijven ervaren financiële onzekerheden, zoals hoge investeringen tegenover een onvoorspelbaar werkaanbod, geen gegarandeerde omzet of te korte contracttermijnen. Verschillende partijen wijzen op risico's door veranderende regelgeving. Een aantal bergers maakt zich zorgen over toenemende concurrentie van niet-gecertificeerde partijen of het ontbreken van exclusiviteit. Personeelskrapte en het opleiden en behouden van gespecialiseerd personeel worden eveneens vaak genoemd. Sommige partijen wijzen op risico's rondom elektrische trucks en de bijbehorende veiligheid. Om risico's te beheersen investeren bedrijven in ervaren personeel, opleidingen, goed onderhoud van materieel en strikte veiligheidsprocedures. Daarnaast zorgen zij voor 24/7 roosters, flexibele inzet, samenwerkingen met partners en meerdere voertuigen. Daarnaast proberen bedrijven financiële risico's te beperken door goede administratie, transparante communicatie en het combineren van opdrachten uit meerdere markten. Tot slot ziet de markt ook risico van bredere externe invloeden zoals onvoorziene macro economische effecten veroorzaakt door oorlogen of pandemie bijvoorbeeld. Beheersmaatregelen worden gezien in actieve afstemming, signaleren afwijkingen, volgen regelgeving, meldingen aan OVD/RWS, dossieropbouw, commerciële spreiding, samenwerking, incidentregistratie, meldingen en overleg IM-teams.

De markt noemt vooral drie risico's:

- **Risico 1: Onvoorspelbare en complexe inzet:** incidenten zijn altijd onverwacht en niet planbaar, zware bergingen vinden vaak plaats onder risicovolle omstandigheden en er is vaak weinig tijd om te handelen (druk op responstijden).
- **Beheersing:** inzet van ervaren personeel, vaste veiligheidsprocedures, speciale opleidingen voor gevaarlijke of complexe situaties, vast protocol voor werken in druk verkeer, ter plaatse een snelle situatie-analyse uitvoeren en goed onderhouden materieel.
- **Risico 2: Capaciteits- en beschikbaarheidsproblemen:** piekbelasting, personeelstekorten en 24/7-beschikbaarheid vormen een uitdaging.
- **Beheersing:** piketdiensten, achterwacht, interne opleiding, flexibele planning, openen van extra vestigingen om responstijden te verbeteren,

strategische spreiding van voertuigen over regio's om responstijden te verkorten, piekbelasting op te vangen en beschikbaarheid te vergroten, continue werving om personeelstekort te voorkomen en samenwerking met partners.

- Risico 3: financiële en contractuele onzekerheden: hoge investeringen, lage of wisselende volumes, korte contractduur, veranderende regels en toelating van niet-gecertificeerde bergers.
- Beheersing: kostenbeheersing, verbreding van opdrachtgevers, meldingen doen bij OVD en tijdens IM-overleggen, nauw overleg met RWS, dossieropbouw om kosten correct te kunnen verhalen en inzetten op langdurige continuïteit.

**Rijkswaterstaat
Programma's, Projecten
en Onderhoud**

Datum

30 maart 2026

Vraag 3: Welke looptijd heeft de overeenkomst voor zware berging bij voorkeur volgens u, en om welke redenen?

De meeste marktpartijen geven de voorkeur aan een langere contractduur. 5 jaar wordt vaak benoemd, soms in combinatie met optiejaren (bijvoorbeeld 5+2 of 5+2+2). De looptijd van 6+1+1 wordt eveneens benoemd. Een deel pleit voor 7 tot 10 jaar, en enkele partijen noemen onbepaalde tijd als ideale vorm. Eén partij noemt een initiële looptijd van 3 jaar. Een enkele partij noemt dat een te lange looptijd ook nadelen kan hebben vanwege marktontwikkeling, maar ziet 5 jaar als werkbaar minimum.

Hoofdmotieven voor een langere looptijd:

- Hoge investeringen in zwaar materieel en specialistische opleidingen die een lange terugverdientijd hebben.
- Continuïteit en stabiliteit in planning, personeel en samenwerking met partners.
- Kwaliteitsborging en procesoptimalisatie die pas bij een langere termijn renderen.
- Voorkeur voor een duurzaam partnership waarin vertrouwen, innovatie en ketensamenwerking kunnen groeien.

Vraag 4: Hoe organiseert u 24/7 dekking voor zware berging op het hoofdwegennet, en op welke wijze borgt u dat wordt voldaan aan de eisen ten aanzien van werktijden en roosters?

De meeste partijen organiseren 24/7 dekking met vaste ploegendiensten, piketroosters of continu-roosters, aangevuld met achterwacht en opschalingsmogelijkheden. Zij zetten gecertificeerde en ervaren zware bergers in, vaak verspreid over meerdere vestigingen om binnen aanrijtijden te blijven. Planning en aansturing verlopen doorgaans centraal en zijn continu bereikbaar. De borging van werk-, rij- en rusttijden wordt vrijwel overal geregeld via vaste roosters, digitale registratiesystemen en naleving van CAO en wetgeving. Enkele partijen benadrukken extra maatregelen zoals strategische huisvesting, ruime personele bezetting, of toetsing door externe partijen. Materieel en personeel worden strategisch over vestigingen verdeeld om aanrijtijden te waarborgen. Een paar partijen geven aan dat structurele 24/7 beschikbaarheid pas wordt ingericht wanneer dit contractueel verplicht is.

Manieren van borging:

- Vaste dienst- en piketroosters die voldoen aan CAO en Arbeidstijdenwet.

- Digitale systemen voor registratie van werk-, rij- en rusttijden.
- Opschaling via achterwacht of samenwerkingspartners bij piekbelasting.
- Inzet van voldoende en gecertificeerd personeel, soms aangevuld met interne opleiding.

Vraag 5: Welke mogelijkheden ziet u om gedurende de looptijd van de bergingsovereenkomst verbeteringen op het gebied van duurzaamheid door te voeren?

De marktpartijen zien vooral stapsgewijze verduurzaming gedurende de overeenkomst en kansen in efficiënter werken, zoals het verkorten van aanrijtijden, slimmer plannen en het verminderen van onnodige kilometers. Veel partijen willen verduurzamen door in te zetten op materieel met minder uitstoot, zoals Euro 6-voertuigen, HVO-brandstoffen en, waar haalbaar, elektrische lichte bergingsvoertuigen. Elektrificatie van zware berging blijkt nog lastig, maar partijen volgen die ontwikkelingen actief en geven aan in te stappen zodra techniek en inzetbaarheid dat toelaten. Ook worden duurzame materialen, goed onderhoud en circulair werken genoemd als verbeterkansen. Daarnaast zien meerdere partijen mogelijkheden in digitalisering, datagedreven optimalisatie en opleiding van chauffeurs en centralisten om CO₂-uitstoot verder te beperken.

De belangrijkste mogelijkheden zijn:

1. Optimalisatie van inzet en ritten

Veel partijen benadrukken dat snellere en efficiëntere berging direct CO₂-reductie oplevert door minder filevorming.

Mogelijkheden:

- Slimmere planning en software om aanrijtijden te verkorten
- Voorkomen van onnodige ritten en wachttijd
- Betere triage en digitalisering van meldingen

2. Schonere voertuigen en brandstoffen

Partijen noemen o.a.:

- Inzet of uitbreiding van Euro 6, HVO100 of andere emissiearme voertuigen
- Elektrificatie van lichte bergingsvoertuigen (zwaar materieel nog beperkt haalbaar)
- Onderzoek naar waterstof of toekomstige elektrische zware wreckers

3. Duurzame bedrijfsvoering

Mogelijkheden die vaak genoemd worden:

- Gebruik van milieuvriendelijke oliën en materialen
- Circulair onderhoud en hergebruik van onderdelen
- ISO-gecertificeerde milieuprocessen
- Papierloos werken en digitalisering
- Training en bewustwording
- Chauffeurstraining voor zuinig en efficiënt rijden
- Bewustwording in planning en triage (voorkomen van loze kilometers)

5. Keten brede samenwerking

Enkele partijen zien kansen in:

- Gezamenlijke duurzaamheidsdoelen met RWS
- Overleggen en pilots om innovaties te testen
- Data gedreven optimalisatie van inzet en CO₂-reductie

Vraag 6: Welke kansen ziet u de komende jaren in deze specifieke markt?

De marktpartijen zien vooral kansen in verdere professionalisering, betere samenwerking binnen de keten en het gebruik van data en digitalisering om sneller en efficiënter te werken. Veel partijen benadrukken dat nauwere koppelingen tussen meldkamers, verkeerscentrales en bergers de inzet kan verbeteren. Ook wordt groei verwacht door toenemende verkeersdruk, complexere voertuigen en een bredere vraag naar maatwerkoplossingen. Daarnaast zien sommige partijen kansen in het uitbreiden van werkgebieden, investeren in modern materieel en het verbeteren van kwaliteit om klanten te behouden of uit te breiden. Enkele partijen wijzen erop dat beter contracteren en het belonen van beschikbaarheid, zoals vaste beschikbaarheidsvergoeding, een minimumomzet of minimum aantal opdrachten of meer voorspelbare volumes, nodig is om structurele capaciteit te waarborgen. Tot slot verwachten meerdere partijen dat datagedreven sturing, duurzaamheid en uniformere spelregels de dienstverlening verder kunnen versterken.

Veelgenoemde kansen zijn:

Digitalisering en data gedreven werken

- Slimmere triage, planning en inzet door data-analyse
- Realtime koppelingen tussen meldkamers, verkeerscentrales en bergers
- Voorspellende inzet en efficiëntere roosters
- Digitalisering van meldingen en rapportages

Versterkte samenwerking in de keten

- Nauwer samenwerken met wegbeheerders, hulpdiensten en andere ketenpartners
- Afstemmen van spelregels en procedures voor voorspelbare inzet
- Flexibeler, vestiging overstijgend inzetten van materieel en personeel

Professionalisering van de dienstverlening

- Performancegerichte contracten met KPI's voor responstijd, beschikbaarheid en kwaliteit
- Verdere groei door toenemende verkeersdruk en meer gestrande vrachtwagens
- Specialisatie door complexere voertuigen (EV, hybride, nieuwe technieken)

Groei door marktontwikkelingen

- Meer vraag door hogere verkeersintensiteit
- Toenemende noodzaak tot maatwerkoplossingen (niet altijd direct zware wrecker inzetten)
- Uitbreiding van werkgebied of klantenbestand

Doorontwikkeling van duurzaamheid

- Kansen voor verduurzaming van inzet en materieel
- Efficiëntere inzet vermindert CO₂-uitstoot en wachttijd

Vraag 7: Welke nog niet genoemde aspecten mogen niet ontbreken in de bergingsovereenkomst?

Rijkswaterstaat
Programma's, Projecten
en Onderhoud

Datum
30 maart 2026

De marktpartijen noemen een breed scala aan aanvullende punten die belangrijk zijn voor de nieuwe bergingsovereenkomst. De belangrijkste extra punten die partijen noemen gaan vooral over duidelijkheid, eerlijkheid en werkbaarheid in het contract. Veel bergers willen heldere eisen, duidelijke verantwoordelijkheden en concrete sancties wanneer afspraken niet worden nageleefd. Ook vragen meerdere partijen om een passende vergoeding voor 24/7 beschikbaarheid en voor situaties zoals uitgestelde bergingen, loze ritten en piekbelasting. Daarnaast worden kwaliteitseisen, betrouwbaarheid van nieuwe toetreders, goede rayonnering en een eerlijk tariefstelsel (zonder pechtarief) benadrukt. Sommige partijen willen prestatiebeloning en ruimte voor innovatie, terwijl anderen vooral duidelijkheid vragen over werkgebieden en aanrijtijden. Tot slot worden onderwerpen als aansprakelijkheid, datadeling, BE-combi's en de rol van de bergingscoördinator genoemd als essentieel.

Er zijn globaal vijf categorieën:

1. Continuïteit, beschikbaarheid en opschaling:

- Heldere eisen voor opschaling bij grote incidenten
- Structurele 24/7-beschikbaarheid en continuïteit
- (Eventueel) behoud of herziening van de beschikbaarheidsknop
- Afstemming en samenwerking met regionale partners

2. Duidelijke voorwaarden en spelregels

- Strakke, meetbare eisen en KPI's
- Heldere verantwoordelijkheidsverdeling
- Afspraken over sancties en escalatie bij niet-naleving
- Eenduidige regels voor inzet, aanrijtijden, werkgebieden en rayons
- Duidelijke criteria voor wanneer pechverplaatsing wordt opgestart
- Afspraken over uitgestelde bergingen, loze ritten en vergoeding daarvan

3. Financiële structuur en vergoedingen

Beschikbaarheidsvergoeding voor 24/7 paraatheid

- Passende vergoedingsstructuur voor calamiteiten en piekbelasting
- Herziening of afschaffing van het pechtarief
- Verantwoord kostenverhaal (bijv. delen van kosten tussen eigenaar en RWS)
- Goede indexering en stimulansen voor kwaliteit en prestaties

4. Kwaliteit, veiligheid en professionaliteit

- Eisen aan kennis, ervaring en betrouwbaarheid van (nieuwe) inschrijvers
- Kwaliteitseisen voor uitvoering, materieel en responstijden
- Eisen aan back-up capaciteit
- Borging van veiligheid bij complexe incidenten

5. Ketenintegratie en samenwerking

- Betere koppeling tussen systemen, meldkamers en ketenpartners
- Rapportageverplichtingen en datadeling
- Evaluatie- en verbeterclausules
- Afstemming over schadeprocessen (o.a. BE-combi's)

Enkele partijen geven aan geen aanvullingen te hebben.

Vraag 8: Ervaart u bepaalde beperkingen/belemmeringen om mee te kunnen doen aan een voorgenomen aanbesteding? Zo ja, welke?

Rijkswaterstaat
Programma's, Projecten
en Onderhoud

Datum
30 maart 2026

De meeste partijen ervaren geen belemmeringen om mee te doen, maar enkele geven aan dat bepaalde contract- of aanbestedingseisen dit mogelijk wél kunnen worden. Een veelgenoemde praktische beperking is dat sommige bedrijven niet overal permanent bemand zijn. Enkele partijen wijzen op risico's zoals hoge investeringen met beperkte zekerheid, korte doorlooptijden in de procedure en mogelijk ongunstige of onrealistische eisen. Ook worden zorgen geuit over de wijze van aanbesteden via TenderNed, concurrentie die samenwerking bemoeilijkt en discussies rond facturering en verantwoordelijkheden tussen bergers. Daarnaast noemen partijen dat extra externe dienstverleners op de snelweg het werkvolume verkleinen en soms tot kostenverhoging leiden. Tot slot wordt genoemd dat eisen zoals een verplichte Euro 6-motor of te strakke responstijden voor sommige partijen belemmerend kunnen zijn.

Enkele belangrijke aandachtspunten en mogelijke beperkingen die wél worden genoemd:

1. Eisen en voorwaarden van de aanbesteding
 - Onzekerheid over de eisen kan deelname beïnvloeden; te zware of financieel ongunstige voorwaarden kunnen partijen doen afhaken.
 - Mogelijke eis van Euro 6-materieel kan voor sommige partijen beperkend zijn.
 - Realistische responstijden en regionale tarieven zijn belangrijk om deelname haalbaar te houden.
 - Beperkingen bij bedrijven die niet permanent bemand zijn of hun roosters hier niet op kunnen inrichten.
2. Financiële onzekerheden
 - Hoge investeringen met onvoldoende zekerheid over volumes of contractduur.
 - Risico's bij het ontbreken van een beschikbaarheidsvergoeding.
3. Markt- en proces gerelateerde zorgen
 - Tenderen via TenderNed wordt door sommigen als belemmerend ervaren, omdat dit nieuwe toetreders kan aantrekken en druk op tarieven zet.
 - Concurrentie met externe dienstverleners (bijv. bandenservice) leidt volgens enkele partijen tot minder werkvolume.
 - Het handelen buiten het normale werkgebied wanneer collega-bergers niet beschikbaar zijn wordt als risico gezien, zeker vanwege kans op loze ritten.
4. Administratieve en procedurele knelpunten
 - Kortere termijnen in procedures kunnen deelname bemoeilijken (onder tijdsdruk inschrijven).
 - Behoeft aan duidelijke afspraken over facturatie, afhandeling van tariefdiscussies en verantwoordelijkheden tussen bergers.
5. Overige zorgen
 - Tegenstrijdigheid tussen samenwerken in de keten en toch concurreren in een aanbesteding.

Vraag 9: Beschikt u over een geschikte digitale handtekening en een Gedragsverklaring Aanbesteden t.b.v. de documenten

**Rijkswaterstaat
Programma's, Projecten
en Onderhoud**

Datum

30 maart 2026

De meeste partijen geven aan dat zij beschikken over een digitale handtekening en een Gedragsverklaring Aanbesteden. Enkele partijen hebben deze nog niet, maar kunnen deze zonder problemen aanvragen zodra dat nodig is. Een paar respondenten geven aan dat hun documenten zijn verlopen of nog moeten worden aangevraagd. Eén partij vraagt om verduidelijking over wat precies wordt bedoeld. Tot slot merkt één partij op dat een digitale handtekening weinig wordt gebruikt en vooral voor dit contract moet worden ingericht.

Bijlage 1: Opmerkingen en reacties, en beantwoording van vragen

Rijkswaterstaat
Programma's, Projecten
en Onderhoud

Datum

30 maart 2026

Hieronder vindt u de opmerkingen en vragen van belangstellende partijen, gevolgd door de reacties en antwoorden van de aanbestedende dienst.

Opmerkingen en reacties:

Opmerking 1: Kan er jaarlijks een evaluatiemoment worden opgenomen, en kunnen de criteria en gevolgen daarvan vooraf duidelijk worden vastgelegd?

Reactie aanbestedende dienst 1: *De aanbestedende dienst hecht waarde aan evaluatie en zal binnen de gestelde vraagspecificaties onderzoeken welke mogelijkheden er op dit gebied zijn.*

Opmerking 2: Er wordt veel minder CMV opgestart doordat voertuigen relatief veilig staan of bandenbedrijven worden toegelaten.

Reactie aanbestedende dienst 2: *Alleen gecontracteerde en beschikbare bergers die bevoegd zijn om een bergingsopdracht uit te voeren, worden door CMV aangestuurd. Daarnaast zal meer tijd worden genomen voor de beeldvorming van incidenten om de kwaliteit van de triage-informatie te verbeteren. Bedrijven die niet gecontracteerd zijn worden niet aangestuurd.*

Opmerking 3: Het aanbesteden via Tendernet. Men weet wie hun CMV bergers zijn. Door deze aanbesteding via Tendernet hoopt men misschien op nieuwe toetreders om de prijs te drukken .terwijl de tarieven in vergelijking met buitenland al zeer laag zijn.

Reactie aanbestedende dienst 3: *Aanbestedende diensten moeten TenderNed gebruiken omdat de Aanbestedingswet 2012 verplicht stelt dat nationale en Europese aankondigingen via TenderNed worden gepubliceerd. Dit zorgt voor één centraal en transparant platform voor alle aanbestedingen en ondersteunt de verplichte digitale communicatie binnen aanbestedingsprocedures.*

Opmerking 4: Als de Euro 6 motor een eis zou worden voor de komende aanbesteding, dan zou dat voor ons een belemmering kunnen zijn.

Reactie aanbestedende dienst 4: *De aanbestedende dienst zal bij de voorgenomen aanbesteding de Eisen Zware Berging Rijkswaterstaat hanteren. Daarbij worden overgangstermijnen opgenomen die ook in overleg met de branchevertegenwoordiging zijn afgestemd en als redelijk worden beschouwd.*

Opmerking 5: Belangrijk hierbij is voor ons de vraag of in de aanbesteding er beschikbaarheid gevraagd gaat worden van de bergers, want dat kan impliceren dat er aanvullend personeel nodig is om een 24/7 bezetting te kunnen garanderen.

Reactie aanbestedende dienst 5: *De aanbestedende dienst onderzoekt momenteel of minimale beschikbaarheid zal worden verlangd. Enerzijds om*

continuïteit van dienstverlening in een regio na te streven en anderzijds om voor bergers ongewenste fluctuatie in bergingsaanbod te beperken.

**Rijkswaterstaat
Programma's, Projecten
en Onderhoud**

Opmerking 6: Afschaffen pechtarief. Gewoon het pechtarief laten vallen en alleen een bergingstarief in rekening brengen.

Datum

30 maart 2026

Reactie aanbestedende dienst 6: *De aanbestedende dienst acht het hanteren van een pechhulptarief wenselijk. Indien de afstand tot de loslocatie bepaalde straal overschrijdt, overweegt de aanbestedende dienst een aanvullende vergoeding toe te kennen, een opslag per kilometer of gedeelte van x kilometer, wanneer er een langere afstand moet worden overbrugd. De aanbestedende dienst zal dit nader beoordelen en onderzoeken in hoeverre een tegemoetkoming op dit vlak kan worden geboden.*

Opmerking 7: De kans op een loze rit is heel groot als het een pechverplaatsing betreft. Ook hiervoor geldt dat de extra tijd/kilometers doorberekend moeten worden aan RWS bovenop de vergoeding voor de loze rit.

Reactie aanbestedende dienst 7: *De aanbestedende dienst overweegt om in situaties waarin een grotere afstand moet worden overbrugd een aanvullende opslag per kilometer, of per gedeelte van x aantal kilometers, toe te passen. De aanbestedende dienst zal dit nader beoordelen en onderzoeken in hoeverre een tegemoetkoming op dit vlak kan worden geboden.*

Opmerking 8: Als tijdig wordt aangegeven hoe en waar we deze kunnen aanvragen dan is dat voor ons geen probleem. (Het gaat hier om digitale handtekening en een Gedragsverklaring Aanbesteden)

Reactie aanbestedende dienst 8: *De elektronische handtekening moet tijdig worden aangevraagd. De digitale handtekening is een gekwalificeerde elektronische handtekening conform Verordening (EU) Nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014. Elektronische handtekeningen die aan deze norm voldoen zijn bijvoorbeeld PKIoverheid en EU Qualified. De elektronische ondertekening moet voldoen aan betrouwbaarheidsniveau 4. Dit betekent dat de handtekening is beveiligd op basis van het zogeheten PKIo-certificaat, waarbij PKI staat voor Public Key Infrastructure. Met het PKIo-certificaat kunnen alle te ondertekenen documenten voorzien worden van de rechtsgeldige elektronische handtekening. Kijk voor meer informatie over de aanschaf van een PKIo-certificaat op de website PKIoverheid (<https://www.logius.nl/onze-dienstverlening/toegang/pkioverheid>). Een PKIo-certificaat kunt u aanschaffen bij een certificatedienstverlener, ofwel een Certificate Service Provider (CSP). Naast het certificaat is ook de aanschaf van signing software en middleware noodzakelijk. Het model K moet ook elektronisch ondertekend worden door een bestuurder. Alleen een statutair bestuurder mag de model K-verklaring ondertekenen. Heeft u nog vragen over het toepassen van de elektronische handtekening bij Rijkswaterstaat dan kunt deze stellen aan: zakelijk@rws.nl. Naast de digitale handtekening biedt de aanbestedende dienst ook de mogelijkheid van een natte handtekening. Hierbij geldt als belangrijk aandachtspunt dat de originele, ondertekende inschrijvingsdocumenten via TenderNed moeten worden ingediend én daarnaast tijdig fysiek moeten zijn ontvangen door de aanbestedende dienst. Indien de fysieke documenten niet op tijd worden ingediend, wordt de inschrijving ongeldig verklaard.*

De inschrijvers worden ook geacht deze documenten standaard in bezit te hebben:

- GVA: Gedragsverklaring aanbesteden (GVA)

(<https://www.justis.nl/producten/gedragsverklaring-aanbesteden-gva>)

- Loonbelasting verklaring: Verklaring betalingsgedrag nakoming fiscale verplichtingen | Belastingdienst

(<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/betalenenontvangen/content/verklaring-betalingsgedrag-nakoming-fiscale-verplichtingen>)

**Rijkswaterstaat
Programma's, Projecten
en Onderhoud**

Datum

30 maart 2026

De GVA is twee jaar geldig en de loonbelastingverklaring een half jaar. De documenten moeten geldig zijn op het moment van aanmelding en inschrijving.

Opmerking 9: In hoeverre kan RWS garanderen dat de criteria voor afslepen niet gewijzigd worden tijdens de looptijd van het contract.

Reactie aanbestedende dienst 9: *Gedurende de looptijd van het contract kunnen bepaalde wijzigingen worden doorgevoerd indien de wijziging voldoet aan de daarvoor gestelde wettelijke voorwaarden. In alle andere gevallen blijven de oorspronkelijke uitgangspunten ongewijzigd van kracht.*

Opmerking 10: CMV overeenkomst beperkt mede door de vereiste aanrijdijden een beperkte mogelijkheid voor de deelnemende Bergingsbedrijven om in te schrijven buiten een afstand van 25 tot 30 kilometer bedrijfslocatie. Dit behelst voor een groot deel van de inschrijvende partijen dat er een beperkt werkgebied feitelijk wordt aangeboden in de door RWS uitgeschreven Tender. Daar dit impliceert dat een CMV berger met weinig opdrachten en hieraan gelieerd weinig omzet binnen de CMV overeenkomst genereerd, wel dient te voldoen aan uitgebreid eisen pakket binnen CMV overeenkomst, is er volgens .. sprake van handelen door RWS in strijd met het gelijkheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel.

Reactie aanbestedende dienst 10: *Inschrijvende partijen die voldoen aan de gestelde geschiktheidseisen, ten aanzien van wie geen uitsluitingsgronden gelden, die een geldige inschrijving hebben ingediend en die voldoen aan de vraagspecificaties, komen in aanmerking voor gunning van een bergingsovereenkomst. De wijze van aanbesteding biedt de markt breed de gelegenheid om als uitvoerende partij in aanmerking te komen voor bergingsopdrachten. De geschiktheids- en uitvoeringseisen gelden voor alle inschrijvende partijen, waardoor gelijke behandeling en non-discriminatie zijn gewaarborgd, en het gelijkheidsbeginsel op geen enkele wijze wordt geschonden. De aanbestedende dienst kan vooraf niet bepalen op welke locaties incidenten zich zullen voordoen. Daarnaast staat het iedere inschrijvende partij vrij om per vestiging zelf de beschikbaarheid te beheren. Dit gebeurt via een beschikbaarheidsknop, waarmee de partij kan aangeven of een vestiging al dan niet beschikbaar is voor inzet. Het gebruik van deze functionaliteit laat de gelijkwaardige positie van alle partijen onverlet, aangezien dit voor iedere inschrijver op gelijke wijze beschikbaar is. De markt kenmerkt zich per definitie door een verscheidenheid van in regionale aantallen uit te voeren inzet op incidentmeldingen. De aanbestedende dienst zal de te rijden afstanden nader beoordelen en onderzoeken in hoeverre een tegemoetkoming op dit vlak kan worden geboden.*

Opmerking 11: Daarnaast dient onderstaande EU richtlijn in acht worden genomen: • kleine opdrachten (onder de Europese drempel voor werken/diensten – in 2025: ca. € 221.000 excl. btw voor diensten) mogen nationaal of enkelvoudig onderhands worden aanbesteed.

**Rijkswaterstaat
Programma's, Projecten
en Onderhoud**

Datum

30 maart 2026

Reactie aanbestedende dienst 11: *Voor diensten geldt in 2026 een Europees drempelbedrag van € 140.000 excl. BTW. Voor de beoordeling of deze drempelwaarde wordt overschreden, is het totaal geraamde bedrag van de opdracht bepalend. Daarbij is het niet relevant of (een deel van) de kosten door derden wordt vergoed. De raming ziet op de volledige opdrachtwaarde. Aangezien het totaal aan uitgekeerde bedragen in de afgelopen jaren substantieel boven de geldende drempelwaarde lag, en er geen aanleiding bestaat om aan te nemen dat dit onder de nieuwe opdracht anders zal zijn, kwalificeert de bergingsopdracht als een opdracht die de Europese drempelwaarde overschrijdt. Deze moet daarom overeenkomstig de toepasselijke regelgeving verplicht Europees worden aanbesteed. Hoewel er regionale verschillen kunnen bestaan, is dit géén grond om de aanbesteding nationaal of enkelvoudig uit te voeren. Ook staat het splitsingsverbod niet toe dat een opdracht kunstmatig wordt opgedeeld met het doel onder de drempelwaarde te blijven of een minder zware procedure te gebruiken.*

Opmerking 12: Europese tender uitschrijven onder gelijke voorwaarden terwijl het werkaanbod per perceel sterk verschilt.

Een aanbestedende dienst (zoals RWS) moet gelijkheid en transparantie waarborgen (Aanbestedingswet art. 1.8 en 1.9). Dat betekent dat de voorwaarden objectief en voor iedereen gelijk moeten zijn.

o Verschillen in werkaanbod (drukke A15 vs rustige N-weg) leiden tot verschillende marktcondities per perceel.

Reactie aanbestedende dienst 12: *De aanbestedende dienst benadrukt dat de exacte locaties en frequentie van incidenten binnen het kader van deze opdracht niet vooraf kunnen worden vastgesteld. Incidenten doen zich immers voor op onvoorspelbare momenten en plaatsen. Inschrijvers beschikken binnen deze aanbesteding over de vrijheid om hun tarieven vast te stellen binnen de daarvoor gestelde bandbreedtes. Het staat inschrijvers vrij om hun tarieven te baseren op hun eigen marktinzichten, kostprijsberekeningen en risicobeoordelingen. De aanbestedende dienst laat hiermee bewust ruimte aan inschrijvers om hun eigen inschattingen te maken en hiermee samenhangende financiële keuzes te bepalen.*

Opmerking 13: Daarom kiest RWS meestal voor perceelindeling per regio, zodat inschrijvers weten wat het te verwachten werkaanbod is.

Reactie aanbestedende dienst 13: *Het uitgangspunt is dat deze opdracht niet ingedeeld gaat worden in percelen. Aangezien alle gegadigden die voldoen aan de geschiktheidseisen, ten aanzien van wie geen uitsluitingsgronden gelden, die een geldige inschrijving indienen en voldoen aan de vraagspecificaties, in aanmerking kunnen komen voor het sluiten van een bergingsovereenkomst, is een percelenindeling niet noodzakelijk. Hierdoor krijgen zowel grotere bedrijven als MKB-ondernemingen maximale toegang tot de opdracht. De aanbestedende dienst gaat ervan uit dat inschrijvers voldoende inzicht hebben in het potentiële regionale werkaanbod en daarop hun inschrijving kunnen baseren.*

Opmerking 14: RWS moet voldoende marktinformatie verstrekken (historische data: aantal inzetten, type inzetten, gemiddelde duur) zodat inschrijvers hun prijs/strategie realistisch kunnen bepalen.

**Rijkswaterstaat
Programma's, Projecten
en Onderhoud**

Als RWS géén inzicht geeft in verschillen in werkaanbod en toch "gelijke voorwaarden" oplegt, dan kan dat juridisch worden aangemerkt als strijdig met het gelijkheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel.

Datum
30 maart 2026

Reactie aanbestedende dienst 14: *De aanbestedende dienst gaat bekijken welke informatie of rapportages bij de aanbesteding nog meer gedeeld kunnen worden. De omvang van het aantal landelijke behandelde incidenten is circa 8500 meldingen per jaar. De inschrijvers zullen zelf ook in staat zijn om een inschatting te maken, en ze hebben de vrijheid om hun tarieven te bepalen binnen een bepaalde bandbreedte op basis van hun eigen inschatting. Het staat inschrijvers vrij om hun tarieven te baseren op hun eigen marktinzichten, kostprijsberekeningen en risicobeoordelingen.*

Opmerking 15: Uniform pechhulp tarief terwijl het werkaanbod grote verschillen heeft dit is aanbestedingsrechtelijk risicovol.

- o RWS mag kiezen voor een uniform tariefmodel (bijv. vast starttarief + km-prijs) om de markt overzichtelijk te houden.
- o Dit kan rechtmatig zijn zolang de systematiek niet discriminerend werkt en proportioneel is.
- o Probleem: een uniform tarief kan in regio's met veel inzet heel lucratief zijn, en in dunbevolkte regio's juist onrendabel. Dit kan ertoe leiden dat:
 - kleine bedrijven oneerlijk benadeeld worden,
 - alleen grote spelers kunnen inschrijven,
 - of er een kruissubsidie ontstaat (drukke regio betaalt rustige regio).

Een aanbestedende dienst moet reële concurrentie mogelijk maken. Een uniform tarief dat structureel onrendabel is voor bepaalde percelen, kan worden gezien als onevenredig en dus strijdig met art. 1.10 Aw (proportionaliteit).

Reactie aanbestedende dienst 15: *De aanbestedende dienst heeft kennisgenomen van de gesignaleerde aandachtspunten. Momenteel wordt onderzocht op welke wijze binnen deze aanbesteding moet worden omgegaan met het uniform pechhulptarief. Daarbij wordt benadrukt dat de exacte locaties en frequentie van incidenten niet vooraf kunnen worden vastgesteld, omdat incidenten zich op onvoorspelbare momenten en plaatsen voordoen. Binnen deze aanbesteding beschikken inschrijvers over de ruimte om hun tarieven vast te stellen binnen de gestelde bandbreedtes. Het staat hen vrij hun tarieven te baseren op eigen marktinzichten, kostprijsberekeningen en risicobeoordelingen.*

Opmerking 16: Praktijk bij RWS – CMV

- RWS hanteert meestal percelen per corridor/regio, zodat werkaanbod enigszins gebalanceerd is.
- Soms kiest RWS voor een landelijk uniform tariefmodel. Dit is in het verleden bekritiseerd door de markt, omdat een bergingsbedrijf langs een druk knooppunt veel vaker wordt opgeroepen dan een bedrijf in een rustig gebied.
- Om dit eerlijk te houden kan RWS:
 - o compensatiemechanismen opnemen (bijv. beschikbaarheidsvergoeding),
 - o minimale inzetgarantie bieden,

- o perceel specifieke tarieven toestaan.

Reactie aanbestedende dienst 16: *Het uitgangspunt is dat deze opdracht niet ingedeeld gaat worden in percelen. Alle gegadigden die voldoen aan de geschiktheidseisen, ten aanzien van wie geen uitsluitingsgronden gelden, die een geldige inschrijving hebben ingediend en die voldoen aan de vraagspecificaties, komen in aanmerking voor gunning van een bergingsovereenkomst. Momenteel wordt onderzocht op welke wijze binnen deze aanbesteding moet worden omgegaan met het uniform pechhulptarief. De aanbestedende dienst benadrukt dat de exacte locaties en frequentie van incidenten binnen het kader van deze opdracht niet vooraf kunnen worden vastgesteld. Incidenten doen zich immers voor op onvoorspelbare momenten en plaatsen. Daarnaast bepalen de bergers zelf via de beschikbaarheidsknop wanneer zij beschikbaar zijn voor bergingsopdrachten.*

Vragen en antwoorden:

Vraag 1: Hoe gaan we om met de beschikbaarheidsknop? Blijft dit zo?

Antwoord aanbestedende dienst 1: *De beschikbaarheidsknop blijft gehandhaafd. De aanbestedende dienst hecht waarde aan deze functionaliteit en is voornemens mogelijke optimalisaties door te voeren.*

Vraag 2: We krijgen een keuringsvergoeding, is dat nog dekkend?

Antwoord aanbestedende dienst 2: *De aanbestedende dienst zal bij de certificerende instanties nagaan of deze dekking nog actueel is. Daarnaast vindt er jaarlijks een indexatie plaats op basis van de CBS-cijfers.*

Vraag 3: Wat bedoelt u precies? Wij hebben Eherkenning niveau 3 en hebben PKIOverheid aangevraagd.

Antwoord aanbestedende dienst 3: *De elektronische handtekening moet tijdig worden aangevraagd. De digitale handtekening is een gekwalificeerde elektronische handtekening conform Verordening (EU) Nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014. Elektronische handtekeningen die aan deze norm voldoen zijn bijvoorbeeld PKIOverheid en EU Qualified. De elektronische ondertekening moet voldoen aan betrouwbaarheidsniveau 4. Dit betekent dat de handtekening is beveiligd op basis van het zogeheten PKIo-certificaat, waarbij PKI staat voor Public Key Infrastructure. Met het PKIo-certificaat kunnen alle te ondertekenen documenten voorzien worden van de rechtsgeldige elektronische handtekening. Kijk voor meer informatie over de aanschaf van een PKIo-certificaat op de website PKIOverheid (<https://www.logius.nl/onze-dienstverlening/toegang/pkioverheid>). Een PKIo-certificaat kunt u aanschaffen bij een certificatedienstverlener, ofwel een Certificate Service Provider (CSP). Naast het certificaat is ook de aanschaf van signing software en middleware noodzakelijk. Het model K moet ook elektronisch ondertekend worden door een bestuurder. Alleen een statutair bestuurder mag de model K-verklaring ondertekenen. Heeft u nog vragen over het toepassen van de elektronische handtekening bij Rijkswaterstaat dan kunt deze stellen aan: zakelijk@rws.nl. Naast de digitale handtekening biedt de aanbestedende dienst ook de mogelijkheid van een natte handtekening. Hierbij geldt als belangrijk aandachtspunt dat de originele, ondertekende inschrijvingsdocumenten via*

TenderNed moeten worden ingediend én daarnaast tijdig fysiek moeten zijn ontvangen door de aanbestedende dienst. Indien de fysieke documenten niet op tijd worden ingediend, wordt de inschrijving ongeldig verklaard.

**Rijkswaterstaat
Programma's, Projecten
en Onderhoud**

De inschrijvers worden ook geacht deze documenten standaard in bezit te hebben:

- GVA: Gedragsverklaring aanbesteden (GVA)

(<https://www.justis.nl/producten/gedragsverklaring-aanbesteden-gva>)

- Loonbelasting verklaring: Verklaring betalingsgedrag nakoming fiscale verplichtingen | Belastingdienst

(<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/betalenenontvangen/content/verklaring-betalingsgedrag-nakoming-fiscale-verplichtingen>)

Datum

30 maart 2026

De GVA is twee jaar geldig en de loonbelastingverklaring een half jaar. De documenten moeten geldig zijn op het moment van aanmelding en inschrijving.